

טיפים כלליים למצב "לפני בחינת הבגרות"

הטיפים והטריקים להלן מתאימים לכל הרמות וסוגי השאלונים במתמטיקה :

1. את בחינת הבגרות במתמטיקה חובה לכתוב בעט. יש תלמידים שרגילים כבר שנים לכתוב תמיד בעפרון, והעט ממש "משגע" אותם. אם אתם שייכים לסוג הזה – אני ממליץ להתחיל לכתוב ולפתור תרגילים בעט כבר עכשיו, ולאט לאט להתרגל אליו. תתפלאו, אבל זה מאד לא נעים פעם ראשונה להתמודד עם העט דווקא ביום של הבגרות...

2. כדאי מאד להתרגל עכשיו למחשבון אחד, ולא להתחיל להחליף כל יום מחשבון. יש המון "הפתעות" שיכולות לקרות במחשבון חדש, וחבל לבזבז עליהן זמן יקר בבגרות. נסו גם בכוח "להתקיל" את עצמכם, כדי להתכונן לגרוע מכל ביום הבגרות. לדוגמה :

יודעים מה עושים אם פתאום מופיעות המון ספרות מימין לנקודה העשרונית בכל המספרים, גם בשלמים ? (כפתור FIX)
יודעים איך חוזרים למעלות אם פתאום המחשבון הפך לרדיאנים ?
יודעים להחליף סוללה אם המחשב מפסיק לעבוד פתאום ? (רמז : במחשבון אין סוללות) ... ;

3. כדאי לכל אחד לסמן לעצמו נושא או שניים שהוא הכי מתקשה בהם, ולתת בשלב הזה יותר דגש ותרגול דווקא בנושאים האלה. אם הנושא ממש לא ברור - לא להתבייש לעצור רגע, לקחת את ספר הלימוד, ולהתחיל לתרגל ממש מה"התחלה". לאט לאט להתקדם ולעלות ברמה, כך שהבסיס של הנושא יהיה הרבה יותר חזק ומקצועי.

לא מומלץ : לקחת את בחינות הבגרות ולתרגל המון שאלות מהנושא שאני לא שולט בו בכלל. זה רק יביא לעוד יותר סחרור וסתם יכפיל את זמן התרגול, כי הבסיס בכלל לא יציב!
(למרות שאם הבסיס ברור, ורק חסר ליטוש ותרגול – זו דווקא דרך מומלצת).

4. בזמן שפותרים תרגילים מבחינות הבגרות או מספרי המיקוד, כדאי לסמן בסימן מיוחד כל תרגיל שלא הצלחנו בו (לא מדברים על טעות מקרית באלגברה או בטכניקה, אלא על טעויות מהותיות, או על מקרים בהם בכלל לא ידענו איך ניגשים).

בשבוע-שבועיים אחרונים לפני הבחינה מומלץ לחזור שוב לרשימת התרגילים שסימנו, ולפתור אותם שוב! ולוודא שעכשיו התרגיל הולך "חלק".

אין רגע מבאס יותר בבגרות מזה שבו קיבלנו תרגיל שאנו מכירים וכבר פתרנו, ואז להפתעתנו אנחנו לא מצליחים לפתור אותו ואנו אומרים לעצמנו: ואוו, בבית זה הצליח לי, איך עכשיו אני לא פותר?
הטיפ הנ"ל ימנע מצב כזה...

5. אחת הבעיות שרואים אצל המון תלמידים היא, שהם "כופים" את הפתרון. למה הכוונה?

מכיוון שהתשובה הסופית כתובה לנו בספר, אנו מגיעים לתשובה אחרת, ואז רואים שהתשובה איננה נכונה.

אנו "בערך" מבינים מה קרה, אבל אנחנו לא במאה אחוזים מבינים למה זה כך ולא אחרת, ובטח שאנו לא בטוחים שבפעם הבאה נדע את הסיבה...
אבל אנחנו מסמנים לעצמנו וי, כי הגענו לתשובה הנכונה!
אבל בבגרות (למי שלא יודע) אין תשובות סופיות בסוף הטופס... ושם יהיה עלינו להחליט בעצמנו מהי הדרך הנכונה!

דוגמה :

תלמיד קיבל שתי תשובות בסוף התרגיל, אך בספר יש רק תשובה אחת.
הוא לא במאה אחוזים מבין למה תשובה אחת התבטלה, אבל
מכיוון שתשובה אחת נכונה – הוא מסמן לעצמו וי ובמעורפל הוא מבין בערך
מה קרה.
האם בבגרות הוא ידע אם להשאיר את שתי התשובות או לבטל אחת, איזו
ולמה ?

בקיצור – נסו להבין כל דבר **לעומק**, אל תסתפקו ב"בערך", וזכרו שהתשובה
הסופית היא לא המטרה – אלא הדרך.
תשאלו כל דבר שלא יושב אצלכם טוב – גם אם התשובה הסופית יצאה לכם !

6. כשאתם מסיימים לפתור תרגיל – נסו בהתחלה לא לרוץ ולהסתכל
בתשובה שבספר, אלא לשאול את עצמכם – אילו הייתם עכשיו בבגרות, מה
הייתם עושים ? איך הייתם מחליטים אם התשובה נכונה ?
קיימות דרכים רבות לבדוק אם התשובה הסופית נכונה. כדאי לתרגל אותן
כבר היום !
המון תלמידים מגיעים לבגרות, ומגלים בפעם הראשונה בחיים שלהם
שעליהם להתמודד עם בדיקה של פתרון...

לדוגמה במשוואות ניתן להציב את ה- x הסופי במשוואה ולראות אם הוא
מקיים אותה, בחקירת פונקציה ניתן להיעזר בגרף לבדיקת נכונות השלבים,
בסדרות ניתן פשוט לבנות את הסדרה ולאשר את התשובה, בגיאומטרי
אנליטית ניתן להיעזר בציור מדויק, בטריגונומטריה ניתן לנסות דרך אחרת
ועוד ועוד...

7. מומלץ מאד בשלב הזה לוודא שסיימתם ללמוד את כל הנושאים הנדרשים, או לפחות 90% מהם. לימוד של נושא חדש פחות מחודש לפני הבגרות הוא שגיאה טקטית גדולה (אני מדבר על נושא שלם, כמו "משוואות טריגונומטריות", "חקירת פונקציה" וכו', לא על סעיף מסוים בחומר או תת-נושא קטן).

הראש שלנו בשלב הזה של השנה הוא כמו ספוג שמלא במים. כל ניסיון לשפוך לתוכו עוד מים – סביר שיגרום למים במקום אחר להישפך החוצה ולהיעלם ממנו...
אם בכל זאת לא התחלתם בכלל נושא שלם - עדיף בשלב הזה לוותר עליו בכלל ולהתחזק בשאר הנושאים, כך שתוכלו להתמודד איתם במסגרת הבחירה.

בהצלחה לכולם!